

TAPÍS

Mònica Fuster
Sebastià Mascaró

ARCOmadrid 2025
Feria Internacional
de Arte Contemporáneo
05 - 09/03/2025
IFEMA Feria de Madrid
Institut d'Estudis Baleàrics | 9C25

TAPÍS
Mònica Fuster | Sebastià Mascaró

Gobierno de las Islas Baleares
Govern de les Illes Balears
Government of the Balearic Islands
Presidenta
President
Margalida Prohens Rigo

Consejería de Turismo, Cultura y Deportes
Conselleria de Turisme, Cultura i Esports
Regional Ministry of Tourism, Culture and Sports
Jaume Bauzá Mayol

Secretaría Autonómica de Cultura y Deportes
Secretaria Autonòmica de Cultura i Esports
Autonomous Secretariat of Culture and Sports
Pedro Vidal Monserrat

Dirección General de Cultura
Direcció General de Cultura
Culture Office
Ricarda Margarita Vicens Schluhe

Director del Instituto de Estudios Baleáricos (IEB)
Director de l'Institut d'Estudis Baleàrics (IEB)
Director of the Institute of Balearic Studies (IEB)
Llorenç Perelló Rosselló

Cubierta | Coberta | Cover
ASSECAR, 7 ESCALES
Font de Santa Margalida, Felanitx, 2024.
Foto: Alba Massanet

Las tipografías utilizadas en este libro son la Bebas y la Baskerville y ha sido impreso en papel Splendorgel Extra White de 140 g en el interior y de 340 g en cubierta.

EXPOSICIÓN Y PUBLICACIÓN
EXPOSICIÓ I PUBLICACIÓ
EXHIBITION AND PUBLICATION
Artista
Artist
Mònica Fuster

Curador
Curator
Sebastià Mascaró

Texto curatorial
Text curatorial
Curatorial text
Sebastià Mascaró

Producción y coordinación
Producció i coordinació
Production and co-ordination
Karen Andrea Müller (IEB)

Diseño
Disseny
Design
Hastalastantas

Fotografía
Fotografia
Photographs
Pepe Cañabate, Izabella Jagiello, Alba Massanet, Paula Pinya, Ita Pou, Biel Servera

Traducción y corrección
Traducció i correcció
Translations and proof reading
Antònia Ramis (catalán, castellano)
Dustin Duke Guerri (English)

Impresión
Impressió
Printed by
Gráficas Planisi

Montaje
Muntatge
Installation
Arterri Transport d'Art

Seguro
Assegurança
Insurance
Tectus Brokers

© Institut d'Estudis Baleàrics (IEB) 2025
© de los textos: sus autores
© de las imágenes: sus autores

DL / LD PM 00102-2025
www.iebalearics.org

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Turisme, Cultura i Esports

institut d'estudis baleàrics

ARCO

PRESENTACIÓN

El proyecto expositivo *TAPÍS*, de Mònica Fuster, parte de una amplia y larga investigación que entronca con la parte ancestral de la agricultura de los campos del Pla, Llevant y Migjorn de Mallorca para desarrollarse orgánicamente en múltiples vertientes, prácticas y formatos artísticos.

Como proyecto artístico multisensorial, *TAPÍS* se fundamenta en las propiedades tintóreas del *tap de cortí*. La capa de ristras de pimientos sobre una escalera de higueral conforma la pieza central de la exposición y es la protagonista de las acciones performáticas ligadas al proyecto.

La muestra ha sido organizada por el Instituto de Estudios Baleáricos (IEB), institución cultural perteneciente a la Consejería de Turismo, Cultura y Deportes del Gobierno de las Islas Baleares, que trabaja por la visibilización e internacionalización de los creadores baleares en eventos estratégicos de proyección exterior.

TAPÍS, de Mònica Fuster, con la curaduría de Sebastià Mascaró, es el proyecto ganador de la convocatoria abierta que el IEB lanza cada año para promover la creación artística del ámbito de las artes visuales de las Islas Baleares en la feria de arte contemporáneo ARCOmadrid. El proyecto fue seleccionado por un jurado formado por Pilar Cruz, comisaria; Bartolomé Marí, comisario; Sofía Moisés, miembro de la Asociación de Críticos y Comisarios de Arte de las Islas Baleares (ACCAIB); Gisel Noé, comisaria y directora de Mataró Art Contemporani; Juan Riancho, galerista; Llorenç Perelló Roselló, director del IEB, y Karen Andrea Müller, técnica del área de artes visuales del IEB.

TAPÍS

Sebastià Mascaró, curador

Las investigaciones y proyectos de la artista mallorquina Mònica Fuster, con una larga trayectoria consolidada, conectan con las corrientes creativas más contemporáneas. Se trata de una artista polifacética y de cuidada producción, vinculada con la naturaleza y la ecología, en la que la mediación colectiva y la participación comunitaria tienen un papel relevante. La artista resignifica desde lo más cercano para llegar a un pensamiento más universal.

El proyecto expositivo *TAPÍS*, de Mònica Fuster, parte de una amplia investigación que comienza en el año 2020 y se centra inicialmente en el estudio del *tap de cortí* como material tintóreo aplicado al mundo textil. El instinto y la afinidad de la artista con la etnobotánica y la agricultura son la raíz más profunda del proyecto, nutrida desde una mirada antropológica y cultural, que enfatiza el papel de la mujer en el campo. Estas variantes son las que se extienden y amplifican a través de sus obras. *TAPÍS* es un proyecto *in fieri* que cerró una parte de su ciclo el pasado otoño de 2024.

TAPÍS es un grito de alerta por el estado de abandono en el que se encuentran los campos de cultivo mallorquines y la pérdida de los trabajos de los campesinos. Pero, al mismo tiempo, es una muestra para darlos a conocer y recuperarlos, un despertar al cuidado de lo que y de quien nos rodea, que abre nuevas perspectivas y sentidos. Es, podríamos decir, una proclama que parte de su entorno más próximo y que se traslada y es extensiva a otros muchos lugares del planeta.

Una de las constantes del trabajo artístico de Mònica Fuster es hacer confluir a personas de diferentes disciplinas en un mismo proyecto, a partir de su entusiasmo y ganas de aprendizaje compartido. De esta forma filósofos, científicos, campesinos, escritores, músicos, entre otros, y también una gran diversidad de colectivos ciudadanos, forman parte de su proceso.

TAPÍS resulta un proyecto de investigación artística multisensorial en el que la vista, el tacto, el olfato, el gusto y el oído se activan y nos miman desde una sutileza para invocarnos e invitarnos a trascender. Una esmerada y diversa selección de obras dentro de su proceso creativo es la propuesta que se presenta en el estand del Instituto de Estudios Baleáricos en ARCOmadrid 2025.

La pieza de videoarte y documental *TAPÍS*, seleccionada en la convocatoria La Crida del Casal Solleric en 2020, documenta a partir de diez acciones —peinar, blanquear, desanudar, recolectar, enristrar, secar, caligrafiar, enjabonar, enjuagar, teñir y tintar—, todo el ciclo que se inicia en su inmersión en la producción del *tap de cortí* del Pla, del Llevant y del Migjorn de Mallorca. Incluye la cosecha

del pimiento, la pieza de *land-art* en los campos de cultivo con la palabra *TAPÍS* escrita con pimentón de *tap de cortí*, la elaboración grupal de las ristras de pimientos, las acciones performáticas de la artista en el Salobrar de Campos llevando la capa de ristras, el proceso de enjabonar y aclarar, la trama y el tinte de los tejidos con pimentón de *tap de cortí*. Acompaña la pieza el canto a capela de Júlia Colom inspirado en antiguas tonadas del campo mallorquín. También hay una colaboración del músico israelí Yair Dalal.

El libro de artista *TAPÍS*, del año 2021, es una recopilación documental y teórica del proyecto, con fotografías y textos de la escritora y artista visual Inés Marful, *Natura Abscondita*, y de la propia Mònica Fuster, *Impregnacions, trama i ressonàncies*.

El proyecto *TAPÍS* fue seleccionado en 2023 por el equipo curatorial de la 14ª Bienal de La Habana, pero por razones ajenas al proyecto finalmente no se pudo llevar a cabo. Fue en otoño de ese mismo año, paralelamente a la Feria del Pebre bord en Felanitx, cuando, en la Casa de Cultura, por primera vez *TAPÍS* adquiere un formato expositivo que unifica dos bienes patrimoniales de la isla, el agrícola y el textil, a través de sus creaciones. Cabe remarcar la colaboración del poeta Arnau Pons.

El *tap de cortí* es un pimentón endémico de la isla que estuvo a punto de desaparecer y que, gracias a una larga campaña de recuperación, de la que Mònica formó parte activamente, se logró proteger en el año 2021 con la Denominación de Origen Protegida Pebre Bord de Mallorca.

La aproximación de Mònica Fuster a técnicas de teñido por reserva comenzó en 1996 en un viaje por el sudeste asiático, donde pudo observar que el proceso conocido con el término técnico *ikat* es el mismo que se utiliza para las telas de lenguas mallorquinas desde hace siglos. *Ikat* proviene del malayo *mengikat* ('atar, formar nudos, ligar, envolver'), en referencia a un tejido teñido de una forma específica. Mònica indaga artísticamente en vías para obtener tintes de plantas autóctonas con procedimientos respetuosos con el medio. Una de las obras es la escultura de tres telas tintadas con tintes naturales de *tap de cortí* superpuestas por una estructura de cañas y cuerda, que utiliza para transportar la capa de ristras en el Salobrar de Campos.

Para cerrar el ciclo en Felanitx, durante el mes de septiembre de 2024, en las Portasses de l'Hospici se llevó a cabo un taller de mediación intercultural e intergeneracional para aprender a enristrar con un grupo de más de cuarenta mujeres, que confeccionaron una capa de ristras de pimientos de *tap de cortí*. Después, en el mes de octubre y como preludio de la Noche de las Iglesias (coloquialmente conocida como la Noche de las Velas), se hizo la *performance* participativa *Assecar, 7 escales*: el número 7, considerado como el equilibrio que simboliza la totalidad y la perfección, la conexión entre el ser humano y el cosmos; las escaleras (los escalones), elemento representado como símbolo de tránsito hacia el conocimiento, hacia la elevación espiritual.

En la acción performática, documentada fotográficamente, Mònica cargó la capa de ristras de pimientos de *tap de cortí* en los hombros con una caña y la arrastró por siete escaleras: las seis que componen la fisonomía del casco antiguo de la población (la escalera de la Font de Santa Margalida, del siglo XIX; la escalera de la iglesia de Sant Miquel, del siglo XVIII; la escalera de En Marc; la escalera de Es Sitjar; la escalera de El Calvari; la escalera de Sa Timba) y una escalera de madera para higuera. La acción se concibe como un lamento por el sufrimiento del campo mallorquín, una oración por su cuidado.

De forma poética y espiritual, el ritual de subidas (ascenso) y bajadas (descenso) contó con la colaboración de la pianista Àngels Albons y la voz de Gertrud Gómez recitando el «Monólogo para Cassandra», de Wisława Szymborska (en referencia al artículo sobre *TAPÍS* de la historiadora del arte y curadora Piedad Solans). La acción finalizó en la iglesia de Santa Maria, del s. XIII, a través de una instalación en la que la escalera de higueralero se convierte en un elemento central con la capa de ristras de pimientos de *tap de cortí* confeccionada en el taller y que el público asistente acabó prolongando dentro del espacio vacío iluminado por velas, mientras la artista recitaba el mismo monólogo de Cassandra.

Con palabras de Mònica Fuster: «*TAPÍS* es como un río que nos conduce hacia la reflexión desde los sentidos y desde el corazón, a la vez que progresivamente nos conduce al más íntimo recogimiento».

MÒNICA FUSTER

@monicafuster_artist
monicafuster.es

La artista mallorquina Mònica Fuster se caracteriza por su voluntad de experimentar con nuevos formatos. Es reconocida por sus instalaciones y proyectos específicos para el sitio (*site-specific*), los cuales se articulan sobre un eje temático para, desde allí, desplegarse en múltiples facetas.

Paralelamente a la realización de proyectos en el espacio, crea esculturas, sobre todo con materia orgánica debido a su interés por los procesos performativos de transformación. El cuerpo, el movimiento y la materia están fuertemente ligados.

Destacan sus obras gráficas en diversas expresiones y muy especialmente sus libros de artista, a través de los cuales completa y complementa gran parte de sus propuestas.

Becada por el departamento de escultura del Central Saint Martins de Londres, posteriormente se licenció en Bellas Artes por la Universidad de Barcelona, donde obtuvo en 2002 la suficiencia investigadora con el trabajo «La iconografía hermética en los tratados alquímicos de los siglos XVI y XVII».

Su labor artística se caracteriza por tener una naturaleza literaria y poética. Una trayectoria amplia le ha llevado a exponer sus obras en varios países, y una parte de ellas se recoge en sus libros y catálogos, *Sad Trees*, *Drawings*, *Fabula-Fabulae*, *Incertidumbre* o *TAPÍS*.

Ha trabajado con las galerías Maior, Maserre, Raiña Lupa, 6A Ediciones, Pepe Cobo y MA Arte Contemporáneo. Actualmente trabaja sobre todo con la galería Lluc Fluxà y con el Centro Português de Serigrafía (CPS) de Lisboa.

Destacan sus exposiciones y proyectos en museos como la Fundación Pilar y Joan Miró en Mallorca, y en la sección Open Spaces de ARCO, donde obtuvo el Premio Altadis, así como sus *solo projects* en ARCO, con la galería Pepe Cobo, y en Estampa, a través de la Fundación Miró, donde presentó su proyecto premiado *Traç*, que la llevó a editar con el CPS de Lisboa y Canopo Edizioni de Prato.

+ info: monicafuster.es/Biografia-CV

SEBASTIÀ MASCARÓ CABRER

@sebastia.mascarocabrer

Sebastià Mascaró es licenciado en Historia del arte por la Universidad de las Islas Baleares, con un posgrado en Dirección de Centros de Arte y Museos por la Universidad de Nebrija.

Ha trabajado como técnico de educación y gestión de Es Baluard Museo de Arte Moderno y Contemporáneo de Palma así como director general de Artes Visuales y Programas Públicos del Ayuntamiento de Palma y responsable del Casal Solleric. Desde febrero de 2024 es el director del Museo del Calzado y de la Industria de Inca, Mallorca.

Selección de proyectos

— Colaborador del programa "LA: Zona de contacto II", Es Baluard Museo de Arte Moderno y Contemporáneo de Palma, Mallorca, 2023.
— Comisariado de *La mañana*, exposición individual del artista bielorruso Valery Katsuba, Le Mur Gallery, seleccionada en el Festival Off PHotoESPAÑA 2023, Madrid.
— Programación y coordinación de *Morts de set*, exposición individual del creador y diseñador mallorquín Miquel Adrover, Nitx de l'art, Felanitx, 2023.
— Coordinación y comisariado de las Nitx de l'Art 2023 y 2024, Ayuntamiento de Felanitx, Mallorca.
— Comisariado de *Breaking the Spell*, performance de Susy Gómez con grabación videográfica; presentada en la Fundación Miró Mallorca, 2024.
— Comisariado de *Cortar una yema*, exposición individual de Victoria Encinas, Galería Maior, Art Palma Brunch, Mallorca, 2024.
— Comisariado de *Gate Small*, instalación de Do-Ho Suh, Convento de San Agustín, Felanitx, Mallorca, 2024.
— Comisariado de *Ocho fotografías en un espacio*, exposición individual de Valery Katsuba, Galería Lorena Aguirre, Madrid, 2024.
— Comisariado de *Assecar, 7 escales*, instalación de Mónica Fuster, Capilla de Santa María, Felanitx, Mallorca, 2024.

PRESENTACIÓ

El projecte expositiu *TAPÍS*, de Mònica Fuster, parteix d'una àmplia i llarga investigació que entronca amb la part ancestral de l'agricultura dels camps del Pla, el Llevant i el Migjorn de Mallorca per desenvolupar-se orgànicament en múltiples vessants, pràctiques i formats artístics.

Com a projecte artístic multisensorial, *TAPÍS* es fonamenta en les propietats tintòries del pebre bord de tap de cortí. La capa de pebres sobre una escala de figueraler constitueix la peça central de l'exposició i és la protagonista de les accions performatives lligades al projecte.

La mostra ha estat organitzada per l'Institut d'Estudis Baleàrics (IEB), institució cultural pertanyent a la Conselleria de Turisme, Cultura i Esports del Govern de les Illes Balears, que treballa per la visibilització i internacionalització dels artistes balears en esdeveniments estratègics de projecció exterior.

TAPÍS, de Mònica Fuster, amb el comissariat de Sebastià Mascaró, és el projecte guanyador de la convocatòria oberta que l'IEB llança cada any per promoure la creació artística de l'àmbit de les arts visuals de les Illes Balears a la fira d'art contemporani ARCOmadrid. Va ser seleccionat per un jurat format per Pilar Cruz, comissària; Bartolomé Marí, comissari; Sofía Moisés, membre de l'Associació de Crítics i Comissaris d'Art de les Illes Balears (ACCAIB); Gisel Noé, comissària i directora de Mataró Art Contemporani; Juan Riancho, galerista; Llorenç Perelló Rosselló, director de l'IEB, i Karen Andrea Müller, tècnica de l'àrea d'arts visuals de l'IEB.

TAPÍS

Sebastià Mascaró, curador

Les recerques i els projectes de l'artista mallorquina Mònica Fuster, amb una llarga trajectòria consolidada, connecten amb els corrents creatius més contemporanis. Es tracta d'una artista polifacètica i de producció acurada, vinculada amb la natura i l'ecologia, en què la mediació col·lectiva i la participació comunitària tenen un paper rellevant. L'artista resignifica des del més proper per arribar a un pensament més universal.

El projecte expositiu *TAPÍS* de Mònica Fuster parteix d'una àmplia recerca que comença l'any 2020 i se centra inicialment en la investigació del pebre bord de tap de cortí com a material tintori aplicat al món tèxtil. L'instint i l'afinitat de l'artista amb l'etnobotànica i l'agricultura són l'arrel més profunda del projecte, nodrida des d'una mirada antropològica i cultural, que emfatitza el paper de la dona en el camp. Aquestes variants són les que s'estenen i s'amplifiquen a través de les seves obres. *TAPÍS* és un projecte *in fieri* que va tancar una part del seu cicle la passada tardor de 2024.

TAPÍS és un crit d'alerta per l'estat d'abandonament en què es troben els camps de conreu mallorquins i la pèrdua dels treballs de la pagesia. Però, alhora, és una mostra per donar-los a conèixer i recuperar-los, un despertament a la cura del que i de qui ens envolta, que obre perspectives i sentits nous. És, podríem dir, una proclama que parteix del seu voltant i que es trasllada i és extensiva a molts altres indrets del planeta.

Una de les constants del treball artístic de Mònica Fuster és fer confluir persones de diferents disciplines en un mateix projecte, a partir del seu entusiasme i ganes d'aprenentatge compartit. D'aquesta manera filòsofs, científics, pagesos, escriptors, músics, entre d'altres, i també una gran diversitat de col·lectius ciutadans, formen part del seu procés.

TAPÍS resulta un projecte d'investigació artística multisensorial en què la vista, el tacte, l'olfacte, el gust i l'oïda s'activen i ens acaronen des d'una subtilesa per invocar-nos i convidar-nos a transcendir. Una selecció acurada i diversa d'obres dins el seu procés creatiu és la proposta que es presenta a l'estand de l'Institut d'Estudis Baleàrics a ARCOmadrid 2025.

La peça de videoart i documental *TAPÍS*, seleccionada a la convocatòria La Crida del Casal Solleric (Ajuntament de Palma) l'any 2020, documenta a partir de deu accions —pentinar, eixalbar, desnuar, arreplegar, enregistrar, assecar, cal·ligrafiar, ensabonar, aigualejar, tenyir i tintar—, tot el cicle que s'inicia en la seva immersió en la producció del pebre bord de tap de cortí del Pla, del Llevant i del Migjorn de Mallorca. Inclou la collita del pebre, la peça d'art natura (*land-art*) als camps de conreu amb la paraula *TAPÍS* escrita amb pebres de tap de cortí, l'elaboració grupal dels enfilalls de pebres, les accions performatives de l'artista al Salobrar de Campos portant la capa d'enfilalls, el procés d'ensabonar i aigualejar, el tramat i el tint dels teixits amb pebre bord de tap de cortí. Acompanya la peça el cant *a cappella* de Júlia Colom inspirat en antigues tonades del camp mallorquí. També hi ha una col·laboració del músic israelià Yair Dalal.

El llibre d'artista *TAPÍS*, de l'any 2021, és un recull documental i teòric del projecte, amb fotografies i textos de l'escriptora i artista visual Inés Marful, *Natura Abscondita*, i de la mateixa Mònica Fuster, *Impregnacions, trama i ressonàncies*.

El projecte *TAPÍS* fou seleccionat l'any 2023 per l'equip comissarial de la 14a Biennal de l'Havana, però per raons alienes al projecte finalment no es va poder dur a terme. Fou a la tardor d'aquell mateix any, paral·lelament a la Fira del Pebre Bord a Felanitx, quan, a la Casa de Cultura, per primer cop *TAPÍS* adquireix un format expositiu que unifica dos béns patrimonials de l'illa, l'agrícola i el tèxtil, a través de les seves creacions. Cal remarcar la col·laboració del poeta Arnau Pons.

El pebre bord de tap de cortí és un pigment endèmic de l'illa que va estar a punt de desaparèixer i que, gràcies a una llarga campanya de recuperació, de la qual Mònica va formar part activament, es va aconseguir protegir-lo l'any 2021 amb la Denominació d'Origen Protegida Pebre Bord de Mallorca.

L'aproximació de Mònica Fuster a tècniques de tenyit per reserva va començar l'any 1996 en un viatge pel sud-est asiàtic, on va poder observar que el procés conegut amb el terme tècnic *ikat* és el mateix que s'utilitza per a les teles de llengües mallorquines des de fa segles. *Ikat* prové del malai *mengikat* ('fermar, formar nusos, lligar, embolicar'), en referència a un teixit tenyit d'una manera específica. Mònica indaga artísticament en vies per obtenir tints de plantes autòctones amb procediments respectuosos amb el medi. Una de les obres és l'escultura de tres teles tintades amb tints naturals de pebre bord de tap de cortí superposades per una estructura de canyes i corda, que fa servir per transportar la capa d'enfilalls al Salobrar de Campos.

Per tancar el cicle a Felanitx, durant el mes de setembre de 2024, a les Portasses de l'Hospici es va dur a terme un taller de mediació intercultural i intergeneracional per aprendre a enfilar amb un grup de més de quaranta dones, que confeccionaren una capa d'enfilalls de pebres de tap de cortí. Després, al mes d'octubre i com a preludi de la Nit de les Esglésies (col·loquialment coneguda com la Nit de les Espelmes), es va fer la *performance* participativa *Assecar, 7 escales*: el número 7, considerat com l'equilibri que simbolitza la totalitat i la perfecció, la connexió entre l'ésser humà i el cosmos; les escales (els graons), element representat com a símbol de trànsit cap al coneixement, cap a l'elevació espiritual.

A l'acció performativa, documentada fotogràficament, Mònica dugué carregada la capa d'enfilalls de pebres de tap de cortí a les espatles amb una

canya i l'arrossegà per set escales: les sis que componen la fesomia del nucli antic de la població (l'escala de la font de Santa Margalida, del s. xix; l'escala de l'església de Sant Miquel, del s. xviii; l'escala d'en Marc; l'escala des Sitjar; l'escala del Calvari; l'escala de sa Timba) i una escala de figueraler. L'acció es concep com un lament pel patiment del camp mallorquí, una pregària per la seva cura.

D'una manera poètica i espiritual, el ritual de pujades (ascens) i baixades (descens) va comptar amb la col·laboració de la pianista Àngels Albons i la veu de Gertrud Gómez recitant el «Monòleg per a Cassandra», de Wisława Szymborska (en referència a l'article sobre *TAPÍS* de la historiadora de l'art i comissària Piedad Solans). L'acció finalitzà a l'església de Santa Maria, del s. xiii, a través d'una instal·lació en la qual l'escala de figueraler esdevé un element central amb la capa d'enfilalls de pebres de tap de cortí confeccionada al taller i que el públic assistent acabà prolongant dins l'espai buit il·luminat per espelmes, mentres la veu de l'artista recitava el mateix monòleg de Cassandra.

Amb paraules de Mònica Fuster: «*TAPÍS* és com un riu que ens condueix cap a la reflexió des dels sentits i des del cor, alhora que progressivament ens porta cap al més íntim replegament».

MÒNICA FUSTER
@monicafuster_artist
monicafuster.es

L'artista mallorquina Mònica Fuster es caracteritza per la seva voluntat d'experimentar amb formats nous. És reconeguda per les seves instal·lacions i projectes específics per al lloc (*site-specific*), els quals s'articulen sobre un eix temàtic per, des d'allà, desplegar-se en múltiples facetes.

Paral·lelament a la realització de projectes a l'espai, crea escultures, sobretot amb matèria orgànica degut al seu interès pels processos performatius de transformació. El cos, el moviment i la matèria hi estan fortament lligats.

Destaquen les seves obres gràfiques en diverses expressions i molt especialment els seus llibres d'artista, a través dels quals completa i complementa gran part de les seves propostes.

Becada pel departament d'escultura del Central Saint Martins de Londres, posteriorment es llicencià en Belles Arts per la Universitat de Barcelona, on va obtenir l'any 2002 la suficiència investigadora amb el treball *La iconografia hermètica en els tractats alquímics dels segles XVI i XVII.*

La seva tasca artística es caracteritza per tenir una naturalesa literària i poètica. Una trajectòria àmplia l'ha duita a exposar les seves obres a diversos països, i una part d'aquestes es recull en els seus llibres i catàlegs, *Sad Trees*, *Drawings*, *Fabula-Fabulae*, *Incertidumbre o TAPÍS*.

Ha treballat amb les galeries Maior, Maserre, Raiña Lupa, 6A Edicions, Pepe Cobo i MA Arte Contemporáneo. Actualment treballa sobretot amb la galeria Lluc Fluxà i amb el Centro Português de Serigrafia (CPS) de Lisboa.

Destaquen les seves exposicions i projectes a museus com la Fundació Pilar i Joan Miró a Mallorca, i a la secció *Open Spaces* d'ARCO, on va obtenir el Premi Altadis, així com els seus s*olo projects* a ARCO, amb la galeria Pepe Cobo, i a Estampa, a través de la Fundació Miró, on va presentar el seu projecte premiat *Traç,* que la va dur a editar amb el CPS de Lisboa i amb Canopo Edizioni a Prato.

SEBASTIÀ MASCARÓ CABRER
@sebastia.mascarocabrer

Sebastià Mascaró és llicenciat en Història de l'art per la Universitat de les Illes Balears, amb un postgrau en Direcció de Centres d'Art i Museus per la Universitat de Nebrija. Ha treballat com a tècnic d'educació i gestió d'Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma i com a director general d'Arts Visuals i Programes Públics de l'Ajuntament de Palma i responsable del Casal Solleric. Des de febrer de 2024 és el director del Museu del Calçat i de la Indústria d'Inca, Mallorca.

Selecció de projectes
— Col·laborador del programa «LA: Zona de contacte II», Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma, Mallorca, 2023.
— Comissariat de *La mañana,* exposició individual de l'artista bielorús Valery Katsuba, Le Mur Gallery, seleccionat al Festival Off PHotoESPAÑA 2023, Madrid.
— Programació i coordinació de *Morts de set,* exposició individual del creador i dissenyador mallorquí Miquel Adrover, Nitx de l'art, Felanitx, 2023.
— Coordinació i comissariat de les Nitx de l'Art 2023 i 2024, Ajuntament de Felanitx, Mallorca.
— Comissariat de *Breaking the Spell*, performance de Susy Gómez amb enregistrament videogràfic; presentada a la Fundació Miró Mallorca, 2024.
— Comissariat de *Tallar una gema,* exposició individual de Victoria Encinas, Galeria Maior, Art Palma Brunch, Mallorca, 2024.
— Comissariat de *Gate Small,* instal·lació de Do-Ho Suh, Convent de Sant Agustí, Felanitx, Mallorca, 2024.
— Comissariat d'*Ocho fotografías en un espacio,* exposició individual de Valery Katsuba, Galería Lorena Aguirre, Madrid, 2024.
— Comissariat d'*Assecar, 7 escales*, instal·lació de Mònica Fuster, Capella de Santa Maria, Felanitx, Mallorca, 2024.

PRESENTATION

The *TAPÍS* exhibition project by Mònica Fuster is based on extensive and long-standing research that links up with the ancestral part of agriculture in the Pla, Llevant and Migjorn fields of Mallorca, to unfold and develop organically in multiple aspects, formats and artistic practices.

As a multi-sensory artistic project, *TAPÍS* is based on the dyeing properties of *tap de cortí* paprika. The layer of strings of peppers on a fig tree ladder forms the centrepiece of the exhibition and is the protagonist of the performance actions linked to the project.

The exhibition has been organised by the Institute of Balearic Studies (IEB), a cultural institution belonging to the Department of Tourism, Culture and Sports of the Regional Government of the Balearic Islands, which works for the visibility and internationalisation of Balearic creators in strategic events abroad.

Mònica Fuster's *TAPÍS*, curated by Sebastià Mascaró, is the winning project in the open call that the Institute of Balearic Studies (IEB) launches every year to promote artistic creation in the field of visual arts in the Balearic Islands at the contemporary art fair ARCOmadrid. The project was selected by a jury made up of Pilar Cruz, curator; Bartolomé Marí, curator; Sofía Moisés, member of the Association of Critics and Curators of the Balearic Islands (ACCAIB); Gisel Noé, curator and director of Mataró Art Contemporani; Juan Riancho, gallerist; Llorenç Perelló Roselló, director of the IEB; and Karen Andrea Müller, visual arts projects manager at the IEB.

TAPÍS ("TAPESTRY")

Sebastià Mascaró, curator

The research activity and artistic projects of Mallorcan artist Mónica Fuster, who has enjoyed a long and recognised career, connect with the most contemporary creative currents. She is a multifaceted artist who pays great attention to the production phase of her work, linked to nature and ecology, in which collective mediation and community participation play a relevant role. The artist starts from what is closest to her to reach more universal perspectives.

Mónica Fuster's exhibition project *TAPÍS* ("Tapestry") is based on extensive research that began in 2020, initially focused on the study of Tap de Cortí paprika as a dyeing material applied to the textile world. Her affinity and instinctive relationship with ethnobotany and agriculture form the deepest roots of the project, nourished by an anthropological and cultural perspective, and emphasising the role of women in the field. These variants are those that are extended and amplified through her works. *TAPÍS* is a project *in fieri* that terminated part of its cycle in autumn 2024.

TAPÍS is a warning cry about the state of abandonment the Mallorcan fields find themselves in, and the loss of peasant jobs. It's also about raising awareness of the situation and of who and what surrounds us, stimulating fresh perspectives and meanings. It is, we might say, a proclamation that starts from its immediate environment and is transferred and extended to many other places around the globe.

TAPÍS is a multisensory artistic research project in which sight, touch, smell, taste and hearing are activated and delicately pamper us to invoke us and invite us to transcend. A thorough and diverse selection of works within her creative oeuvre is the proposal presented at the Institute of Balearic Studies stand at ARCOmadrid 2025.

The video-art/documentary piece *TAPÍS* documents, through ten actions – combing, bleaching, untying, collecting, stringing, drying, calligraphying, soaping, watering and tinting and dyeing – the entire cycle that begins with the immersion in the production of the Tap de Cortí peppers from the regions of the Pla, Llevant and Migjorn in Mallorca. It includes the harvest of the pepper, a piece of land art in the fields with the word "TAPÍS" written in Tap de Cortí paprika, the group preparation of the strings of peppers, the artist's performative actions in Salobrar de Campos wearing the layer of strings, the process of soaping and watering, the weaving and dyeing of the fabrics with Tap de Cortí paprika. The piece is accompanied by *a cappella* singing by Júlia Colom inspired by old Mallorcan country songs. The work also includes a collaboration with Israeli musician Yair Dalal.

The artist's 2021 book *TAPÍS* is a documentary and theoretical compilation of the project, with texts and photographs by the writer and visual artist Inés Marful, *Natura Abscondita*, and by Mónica Fuster herself, *Impregnaciones, trama y resistencias* ("Impregnations, weft and resistances").

Tap de Cortí paprika is an endemic pigment of the island on the verge of disappearing. Thanks to a long-term recovery campaign, which Mónica was actively involved in, it was finally protected in 2021 with the Protected Designation of Origin Pebre Bord de Mallorca.

Mónica Fuster's contact with reserve dyeing techniques began in 1996 on a trip through Southeast Asia, where she was able to observe that the process known by the technical term *ikat* is the same one that has been used for Mallorcan tongue fabrics for centuries. One of the works is the sculpture of three fabrics dyed with natural Tap de Cortí paprika superimposed by a structure of reeds and rope, which she uses to transport the layer of strings to Salobrar de Campos.

To close the cycle in Felanitx, during September 2024, an intercultural and intergenerational mediation workshop was held at the Portasses de l'Hospici where a group of more than forty women made a layer of strings of Tap de Cortí peppers. Then, as a prelude to the Night of the Churches, the collaborative performance *Secar, 7 escales* took place, with 7 being considered the number of balance symbolising totality and perfection, and of the connection between humans and the cosmos; and the *escales* ("stairs", "steps") being a symbol of transition towards knowledge and spiritual elevation.

In the performance, Mónica carried the layer of strings of Tap de Cortí peppers on her shoulders with a cane and dragged it up seven stairs, the six that make up the physiognomy of the old town and a wooden ladder for a fig tree. The action represents a lament for the suffering of the Mallorcan countryside, a prayer for its care.

In a poetic and spiritual way, the ritual of ascents and descents included the collaboration of pianist Àngels Albons and the voice of Gertrud Gómez reciting Wisława Szymborska's "Monologue for Cassandra". The work concluded in the 13th century church of Santa Maria, with an installation in which the fig tree staircase becomes a central element with the layer of strings of Tap de Cortí peppers and which the public ended up extending into the empty space lit by candles, with the artist's voice reciting the same monologue of Cassandra.

In the words of Mónica Fuster: "*TAPÍS* is a river that leads us towards reflection through our senses and through the heart, while progressively leading us to our most intimate retreat."

MÒNICA FUSTER
@monicafuster_artist
monicafuster.es

The Mallorcan artist Mònica Fuster is characterized by her willingness to experiment with new formats. She is recognized for her site-specific installations and projects, which are articulated around a thematic axis and, from there, unfold in multiple facets.

In parallel with the realization of projects in space, she creates sculptures, especially with organic matter due to her interest in performative processes of transformation. The body, movement and matter are strongly linked to them.

Her graphic works in various expressions stand out and very especially her artist's books, through which she completes and complements a large part of her proposals.

Awarded a scholarship by the sculpture department of Central Saint Martins in London, she later graduated in Fine Arts from the University of Barcelona, where she obtained her research qualification in 2002 with the work «Hermetic iconography in the alchemical treatises of the 16th and 17th centuries».

Her artistic work is characterized by its literary and poetic nature. An extensive career has led her to exhibit her works in several countries, and some of these are included in her books and catalogues, *Sad Trees*, *Drawings*, *Fabula-Fabulae*, *Incertidumbre* or *TAPÍS*.

She has worked with the galleries Maior, Maserre, Raiña Lupa, 6A Edicions, Pepe Cobo and MA Arte Contemporáneo. She currently works mainly with the Lluc Fluxà gallery and with the Centro Português de Serigrafia (CPS) in Lisbon.
Her exhibitions and projects in museums such as the Pilar and Joan Miró Foundation in Mallorca, and in the Open Spaces section of ARCO, where she won the Altadis Prize, stand out, as well as her solo projects at ARCO, with the Pepe Cobo gallery, and at Estampa, through the Miró Foundation, where she presented her award-winning project *Traç*, which led her to publish with the CPS in Lisbon and with Canopo Edizioni in Prato.

SEBASTIÀ MASCARÓ CABRER
@sebastia.mascarocabrer

Sebastià Mascaró holds a degree in Art History from the University of the Balearic Islands, with a postgraduate degree in Art Center and Museum Management from the University of Nebrija. He has worked as an education and management technician at Es Baluard Museum of Modern and Contemporary Art in Palma as well as general director of Visual Arts and Public Programs at the City Council of Palma and responsible for Casal Solleric. Since February 2024, he is the director of the Museum for Footwear and Industry in Inca, Mallorca.

Selection of projects
— Collaborator of the programme «LA: Zona de contacte II», Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma, Mallorca, 2023.
— Curator of La mañana, individual exhibition of the Belarusian artist Valery Katsuba, Le Mur Gallery, selected in the Festival Off PHotoESPAÑA 2023, Madrid.
— Programmer and coordinator of Morts de set, individual exhibition of Mallorcan creator and designer Miquel Adrover, Nitx de l'art, Felanitx, 2023.
— Coordinator and curator of the Nitx de l'Art 2023 & 2024, Felanitx City Council, Mallorca.
— Curator of *Breaking the Spell*, performance by Susy Gómez with video recording; presented at Fundació Miró Mallorca, 2024.
— Curator of Tallar una gema, solo exhibition by Victoria Encinas, Galeria Maior, Art Palma Brunch, Mallorca, 2024.
— Curator of Gate Small, installation by Do-Ho Suh, Sant Agustí Convent, Felanitx, Mallorca, 2024.
— Curator of Ocho fotografías en un espacio, solo exhibition by Valery Katsuba, Galería Lorena Aguirre, Madrid, 2024.
— Curator of *Assecar, 7 escales*, installation by Mònica Fuster, Santa Maria Chapel, Felanitx, Mallorca, 2024.

AGRADECIMIENTOS
AGRAÏMENTS
ACKNOWLEDGEMENTS

Especias Crespí, Teixits Vicens, Júlia Colom, Yair Dalal, Paula Pinya, Biel Servera, Alba Massanet, Susana Fernández, Pepe Cañabate, Ita Pou, Izabella Jagiello, Pedro Tous, Bartolomé Ramón, Chris Peeters, Inés Marful, Arnau Pons, Piedad Solans, Miquel Ripoll, Bel M. Galmés, Coloma Crespí, Juan Velasco, Tomeu Fuster, Nieves Barber, Karen Müller, Jordi Cerdà, Pedro Llompart, Catalina Barceló y Miquel Oliver, Lucía Garau, Paz Alomar, Cristina Viada, Llorenç Tortella, Eva Terrades, Jaume Pinya, Eugènia Agustí, Antònia Vila, Joana M. Riera, Mateu Cotaina, Joan Oliver, equipo curatorial de la 14 Bienal de la Habana, Lourdes Melis, Amir Ladiv, Maria Mesquida, M. de LLuc Fluxà, CEIP Joan Capó de Felanitx, CEIP Es Molinar de Palma, grup Dones en Marxa, Gertrud Gómez, Àngels Albons, Maria Bover, Josep Cerdà, Parroquia de Sant Miquel, Catalina Soler, Marina Obrador, Marta Cano, Aina Rovira, Aina Llull, Casa de Cultura de Felanitx, Ajuntament de Felanitx.

